

RAADSINFORMATIEBRIEF

Van
college van burgemeester en wethouders

Vergadering van
12 september 2023

Kenmerk
Z/22/054449 / D/23/116863

Portefeuillehouder
Ad de Regt

Portefeuille
Verkeer en Vervoer

Opsteller
Zuiderveen, Johan

Onderwerp
Enquête Mobiliteit

Kennisnemen van
De resultaten van de enquête over mobiliteit in de gemeente Woerden.

Inleiding

Door de groei van het aantal inwoners in de stad Woerden groeit ook het autogebruik. Een auto is vaak de snelste en meest prettige manier van reizen, maar heeft ook zijn nadelen. Het aantal klachten van te hard rijdend (of juist stilstaand) verkeer neemt toe. Tegelijkertijd willen we meer woningen, bedrijven, water en groen creëren. Het aanleggen van meer wegen en meer parkeerplaatsen is op veel plaatsen vanwege ruimtegebrek daardoor niet meer mogelijk en niet wenselijk. Ook de luchtkwaliteit in de gemeente daalt door het gebruik van fossiele motorvoertuigen in en door woongebieden. Daarom zet het college vol in op duurzame vormen van mobiliteit.

Om het makkelijker te maken de fiets te pakken en om de overstap naar elektrische auto's te stimuleren neemt de gemeente verschillende maatregelen. Een groot deel van deze maatregelen staan in het meerjaren verkeersmaatregelenplan (MVP). Veel van deze maatregelen zijn momenteel in voorbereiding of uitvoering. Voorbeelden zijn de aanleg van de doorfietsroute naar Utrecht en het plaatsen van veel extra laadpalen. De provincie betaalt de meeste maatregelen met ons mee. Daarnaast heeft de gemeente de provincie gevraagd om te doen wat ze kan om het (lokale) openbaar vervoer te verbeteren.

Naast het uitvoeren van maatregelen, hebben we ook de inwoner nodig om het autogebruik te verminderen. De eerste stap is al genomen: het opstellen van de Verkeersvisie 2030 in een participatieproces. Wij hebben nu onze inwoners geraadpleegd om te weten waarom ze bepaalde mobiliteitskeuzes maken. Daarom hebben we een vragenlijst per post verstuurd naar 5.000 willekeurige huishoudens in de gemeente. Daarnaast is online, via diverse kanalen, een link gedeeld die leidde naar de enquête. Deelname was vrijblijvend.

Met deze brief informeren we uw raad over de resultaten van deze enquête en wat het college van plan is om met deze resultaten te gaan doen. Een belangrijk doel van het college is om het gebruik van de fiets te vergroten om zo Woerden leefbaar, veilig en bereikbaar te houden.

Kernboodschap

Uit de resultaten blijkt dat het fietsgebruik in de gemeente Woerden hoog is ten opzichte van het gemiddelde in Nederland, maar ook dat korte ritten naar werk en school nog te vaak met de auto worden gemaakt. De resultaten bieden ook inzichten hoe het fietsgebruik aantrekkelijker te maken, zo zijn de belangrijkste knelpunten voor fietsers in de gemeente op kaart aangegeven en is het duidelijk dat bij sommige basisscholen behoefte is aan meer veilige fietsparkeerplaatsen.

Enquete mobiliteit

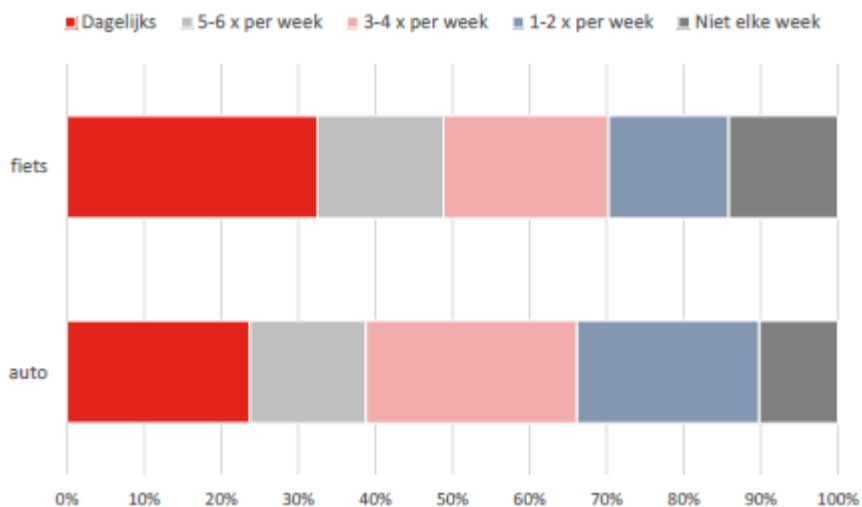
In totaal hebben 1.341 personen van 18 jaar of ouder de vragenlijst volledig ingevuld. Er is ca 2,5% kans op afwijking. Daarmee zijn de antwoorden representatief voor de gemeente Woerden. Op pagina 5 van het rapport staat meer informatie over de respons en foutmarge per kern.

In het rapport, dat als bijlage is meegeleverd bij deze raadsinformatiebrief, worden de resultaten uitgebreid geanalyseerd. Het rapport biedt veel informatie. Conclusies zijn niet altijd makkelijk te geven. Zo zijn in het Bloemen- en Bomenkwartier veel inwoners (bijna de helft) die de auto minimaal 5 keer per week gebruiken, maar zijn er ook relatief veel bewoners die de auto vaak laten staan en juist veel de fiets gebruiken.

Resultaten

Gebruik Auto & fiets

90% van de inwoners in de gemeente heeft een auto tot zijn beschikking en bijna 40% hiervan gebruikt deze minimaal 5 dagen per week. Dat is vergelijkbaar met het fietsgebruik: 92% van de inwoners bezit een fiets en de helft van de fietsbezitters gebruikt deze minimaal 5 dagen per week. Dit verschilt per wijk en kern. In Kamerik en in het Bloemen- en Bomenkwartier is het gebruik van de auto het hoogst (45% van de autobezitters gebruikt deze minimaal 5 keer per week). In het Staatsliedenkwartier en het Vogelkwartier is het gebruik van de auto het laagst (minder dan een derde gebruikt de auto minimaal 5 keer per week). Het bezit van een elektrische fiets is het hoogst in de dorpen. In Harmelen, Kamerik en Zegveld heeft de helft van de bewoners een elektrische fiets.

Gebruik Openbaar vervoer (OV)

Het OV gebruik in de gemeente Woerden is relatief hoog: ongeveer 15% van de inwoners gebruikt minimaal 3 keer per week het OV en 30% minimaal 1 keer per week. Iets meer dan de helft van de inwoners van de gemeente heeft een OV kaart. Het OV gebruik is het hoogst in de stad Woerden. Het station Woerden vervult een belangrijke rol in de mobiliteit van onze inwoners.

Naar werk

Uit de enquête is ook te zien hoe inwoners naar zijn of haar werk gaan:

- 55 tot 60% gebruikt de auto;
- 30% gebruikt de fiets;
- 10 tot 15% gebruikt de trein.

De percentages verschillen echter per woon-werk afstand:

- Tot 2 kilometer wordt evenveel gelopen als autogereden (beide 20%, de overige verplaatsingen gebeuren per fiets);
- Tussen de 2 tot 5 kilometer verplaatst 31% zich per auto;
- Boven de 15 kilometer pakt 7% de (e-)fiets en ongeveer 22% van de werknemers pakt dan de trein.

Omdat verplaatsingen tot 5 km voor veel mensen goed met de fiets zijn af te leggen en verplaatsingen tot 15 km goed met de e-fiets zijn af te leggen is het zinvol om in te zetten op deze werknemers om vaker de fiets te pakken. Het college gaat in samenwerking met Goedopweg (een overheidsorganisatie in de provincie Utrecht met als doel het bevorderen van duurzame mobiliteit) aan de slag om duurzame mobiliteit te promoten onder werknemers waarbij de gemeente als werkgever het goede voorbeeld zal geven.

Naar school

Hoe gaan de inwoners naar school? Uit de enquête blijkt het volgende:

- Tot 1 km afstand tot school brengt 20% van de ouders soms hun kind met de auto en 7% (bijna) altijd.
- Tussen de 1 en 3 km afstand tot de school lopen deze percentages al snel op naar respectievelijk 45% en 12% .
- Het fietsgebruik ligt tot een afstand van 5 km een stuk hoger, ruim 60% pakt dan regelmatig de fiets.
- Boven de 5 km afstand pakt meer dan 60% vaak de auto.

De belangrijkste redenen om de auto te pakken zijn gemak en comfort. De redenen om niet de fiets te gebruiken zijn voornamelijk een gebrek aan goede en veilige fietsparkeerplaatsen. Het college wil dan ook nadenken over meer en veiligere fietsparkeerplaatsen rondom (basis)scholen. In het Fietsparkeerplan, dat later dit jaar wordt opgesteld, krijgt deze ambitie verder vorm.

Naar de binnenstad

Uit de enquête blijkt dat:

- Ruim 50% van de inwoners van de stad Woerden, Zegveld en Harmelen de fiets pakt naar de binnenstad van Woerden. Opvallend is dat vanuit Kamerik de meeste bezoekers op de fiets komen (67%).
- Bijna 30% van de bezoekers uit Harmelen en Zegveld pakken de auto om naar de binnenstad van Woerden te komen en van de bezoekers uit Woerden en Kamerik is dat ongeveer 20%.
- Bijna een derde van de bezoekers uit Woerden loopt naar de binnenstad.

Net als bij het naar school brengen van kinderen zijn ook hier de belangrijkste redenen om de auto te pakken gemak en comfort. De belangrijkste redenen om de fiets te laten staan zijn afstand en weersomstandigheden. Slechte fietspaden en weinig fietsparkeermogelijkheden zijn minder genoemd als belangrijke redenen om niet op de fiets naar de binnenstad te komen.

Fietsparkeren binnenstad

Uit de enquête blijkt dat:

- Bijna 40% van de bezoekers naar de binnenstad is tevreden met de fietsparkeermogelijkheden.
- Eenderde van de bezoekers vindt dat er te weinig fietsparkeermogelijkheden in het centrum zijn
- en ruim 7% vindt de huidige fietsparkeerplaatsen niet veilig.

In het Fietsparkeerplan zal aandacht komen voor het vergroten van het aantal fietsparkeerplaatsen in de binnenstad. Het liefst met goede mogelijkheden om de fiets ook ergens aan vast te zetten.

Bewaakte fietsenstalling

Uit de enquête blijkt dat:

- Ongeveer een kwart van de respondenten vindt een bewaakte fietsstalling nodig. De meeste voorstanders van een bewaakte fietsstalling vindt je in de kernen rondom Woerden, met name in Harmelen. Dat komt mogelijk doordat fietsers uit de kernen vaker op een duurdere fiets naar de binnenstad komen vanwege de grotere afstand.
- In de stad Woerden vindt slechts 15% de komst van een bewaakte fietsstalling nodig.

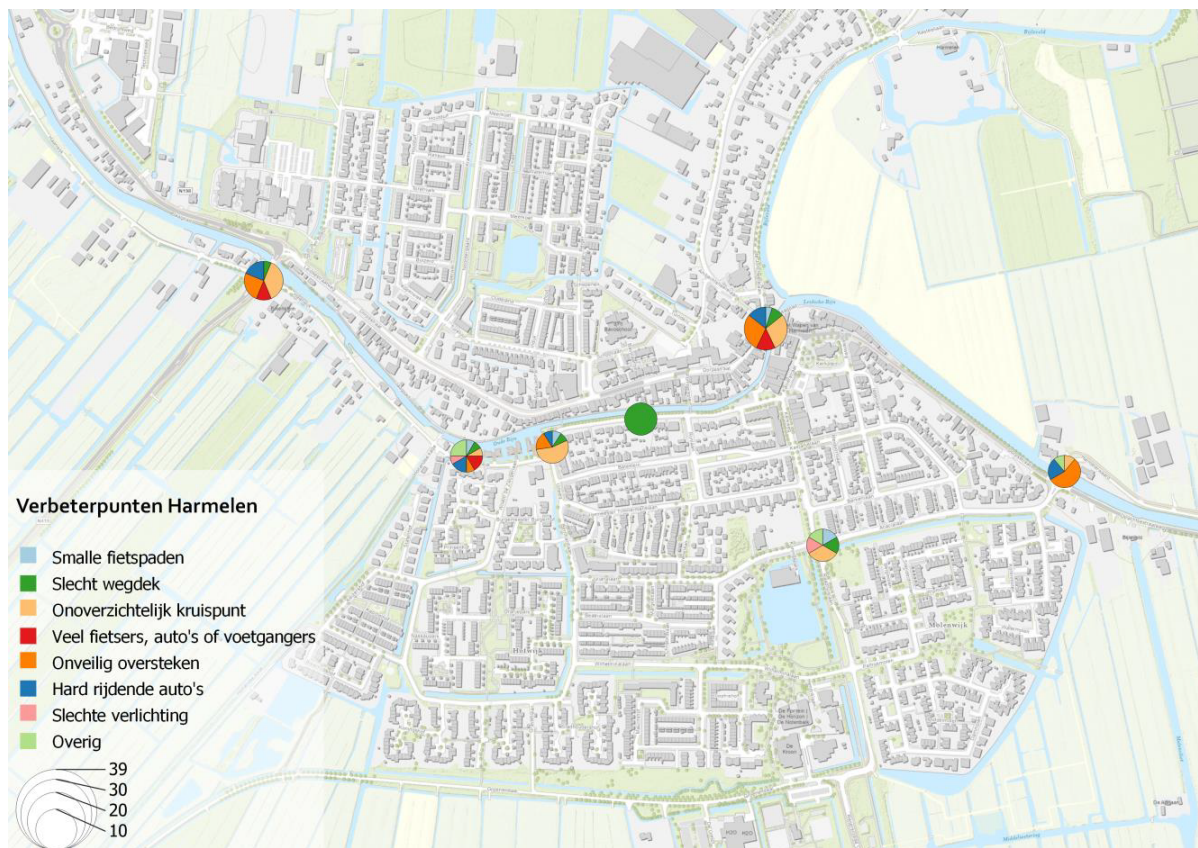
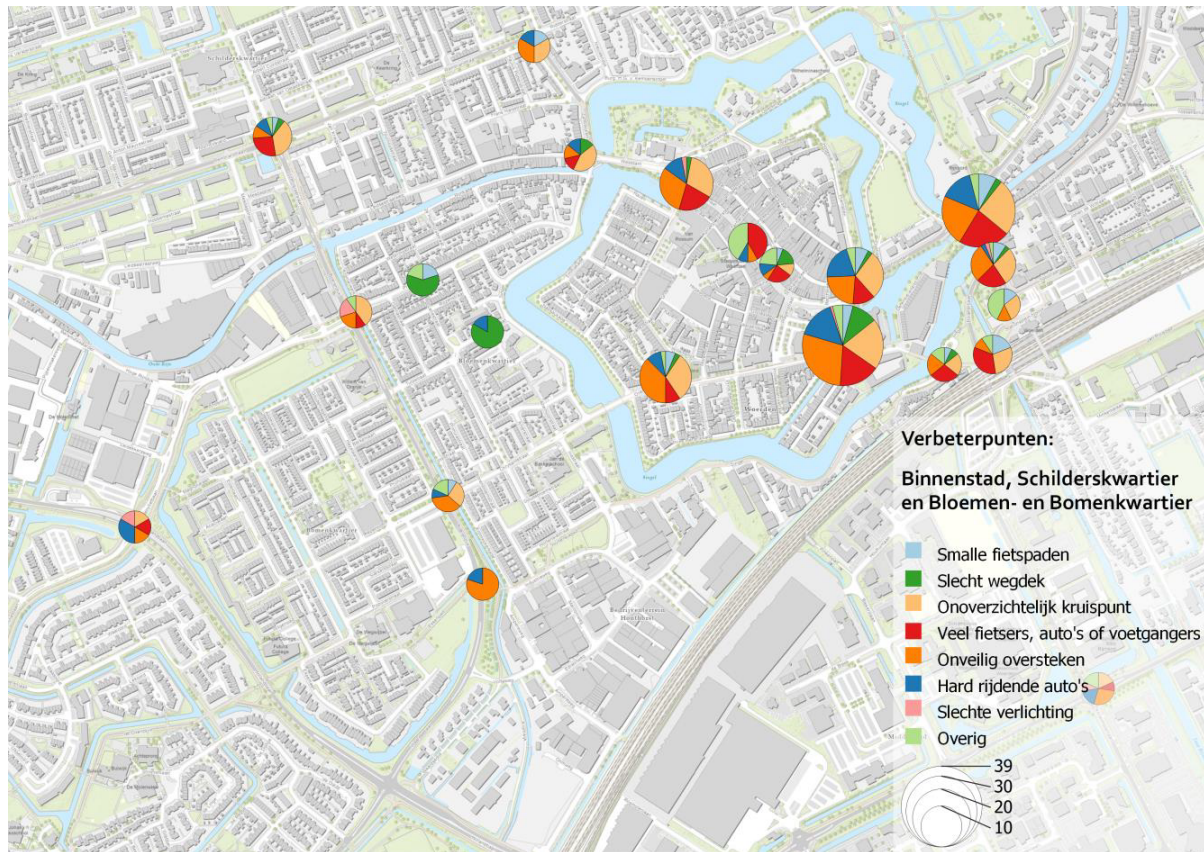
Eerder dit jaar zijn ook verschillende belangengroepen in de binnenstad gevraagd naar de nut en noodzaak van een bewaakte fietsenstalling naar aanleiding van motie haalbaarheidsonderzoek bewaakte fietsenstalling. Het Fietsparkeerplan heeft aandacht voor de uitkomsten van dit onderzoek

Verbeteren fietsroutes

Mede omdat de raad (Motie - Woerden fietsstad 2026) graag wil weten waar de huidige knelpunten op de hoofdfietsroutes liggen hebben we de respondenten ook gevraagd waar zij vinden dat er verbeterpunten zijn. Bijna de helft van de respondenten heeft dat ook gedaan. De meeste verbeterpunten gaan over:

- Onveilig oversteken en
- onoverzichtelijke kruispunten.

Hieronder de plaatjes van de binnenstad en omgeving en Harmelen. Buiten deze plaatjes gaat in Kamerik gaat alle aandacht uit naar het fietspad richting Woerden (te smal). In het oosten van Woerden zijn ook prominent genoemd de kruispunten in de Steinhagenseweg bij de Amsterdamlaan en met name de fietsoversteek vlak ten zuiden van de rotonde met de Minkemalaan. In Zegveld zijn geen grote verbeterpunten voor fietsers naar voren gekomen.

Deelmobiliteit

Het percentage inwoners dat graag deelmobiliteit in zijn of haar buurt wil zien verschilt momenteel per buurt of wijk.

Deelmobiliteit is met name populair in de binnenstad en het Staatsliedenkwartier. Ruim 40% ziet daar graag deelmobiliteit komen. In de dorpen is de animo beduidend lager, daar ziet 20 tot 25% graag deelmobiliteit komen. Het college ziet de introductie van deelmobiliteit het meest kansrijk in de binnenstad en de schilwijken (waaronder in de gebiedsontwikkelingen van de Poort van Woerden).

Financiën

Dit onderzoek heeft geen financiële gevolgen. Voor het uitvoeren van de planstudies van fietsmaatregelen en voor de uitvoering ervan zijn apart middelen aangevraagd bij uw raad.

Vervolg

De informatie verkregen uit deze enquête is input voor het plannen en uitvoeren voor verschillende maatregelen. Deze maatregelen dragen bij aan de ontwikkeling van veilige en duurzame mobiliteit.

Doorgaan met de geplande planstudies en realisatie

Met een groot deel van de genoemde knelpunten uit het kopje verbeteren fietsroutes is het college al aan de slag. Tussen haakjes de huidige planning van planstudie of realisatie:

- Planstudie Snellerbrugcircuit vanaf busstation via Oostdam naar de binnenstad (Q1 2024)
- Planstudie verbreding fietspad Kamerik - Woerden (Q1 2024)
- Realisatie aansluiting Defensie eiland en fietsstraat Pr. Hendrikkade (Q2 2024 - nog raadsbesluit voor nodig)
- Realisatie Ongelijkvloerse Kruising (Q3 2024)
- Planstudie oversteek Amsterdamlaan-Steinhagenseweg (Q4 2023)
- Planstudie fiets- en voetganger vriendelijk maken centrumring (2024)
- Realisatie Doorfietsroute Woerden - Utrecht door Harmelen (2024)

Waar deelmobiliteit in de vorm van buurthubs als eerst kan worden ingezet

Het college heeft de ambitie om het gebruik van deelmobiliteit te stimuleren. Deze ambitie moet vorm krijgen in het beleidskader Deelmobiliteit. Met dit onderzoek hebben we een beeld waar deelmobiliteit het best wordt ontvangen en welke typen deelmobiliteit de voorkeur hebben.

Input voor het Fietsparkeerplan

Er ligt een wens voor meer en veilige fietsparkeerplekken bij (basis)scholen en een deel van de inwoners wil (iets) meer en veilige fietsparkeerplekken in de binnenstad. Deze input wordt meegenomen in het Fietsparkeerplan.

Stimuleren duurzame mobiliteit bij werkgevers

De overheidsorganisatie Goedopweg is al begonnen met de eerste verkennende gesprekken met werkgevers, waaronder de gemeente Woerden. Op basis van data en analyse zal Goedopweg werkgevers indien gewenst adviseren wat het kan doen om duurzame mobiliteit onder hun werknemers te stimuleren. Insteek hierbij is dat werkgevers niet extra worden belast, maar dat met hen wordt nagedacht over onderwerpen als bereikbaarheid, kostenbesparing, vitaliteit en gezondheid en duurzaamheid. Het college faciliteert Goedopweg hierin.

Herhaling

Het college is voornemens deze enquête over 3 jaar nogmaals uit te voeren om het effect van maatregelen en eventuele verschuivingen in mobiliteitsgedrag te monitoren.

Bijlagen

Bijlage 1: D/23/118286 Rapportage verkeersonderzoek Woerden
